

DIVINA FAVENTE GRATIA!
SPECIMINIS ACADEMICI,
De

LEGATIS

EORUMQUE

SANCTITATE,

PARTEM PRIOREM,

*Ex suffragio Ampliss. Facultatis Philosoph.
in Regia Acad. Aboënsi,*

Sub Moderamine

HENRICI WÄSSEL

Eloquentiæ Prof. Reg. & Ord. Aca.
dem. h. t. Rectoris Magnifici,

Publico Examine submittit

Alumnus Regius

JACOB JOH. SALMENIUS,

Bore a-Finlandus.

Loco horisque solitis, ad diem
2. April. Anni MDCCXXXV.

ABOÆ, Exc. Joh. Kiämpe R. Ac. 1 yp.

SÆRÆ M: TIS
MAGNÆ FIDEI VIRO
Rewerendissimo DOMINO

D_N. J O N Æ
FAHLENIO

S. Theologiæ Doctori Consummatissimo,
Diœceseos Aboënsis Episcopo Eminen-
tissimo, Regiæ ibidem Academiae Pro-
Cancellario Magnificentissimo, Consisto-
rii Ecclesiast. Præsidi Gravissimo,
MÆCENATI MAGNO.

*L*icet. Dignitatis. Vestrae. Splendor. Magni.
na. Vestra. Vel. Obelisco. Sint. Dignissima.
annos. Benevolentia. Quam. Mibi. Quoque. Ex-
brationes. Splendidissimis. Vestris. Nominibus.
gnitate. Hoc. Quaecunque. Venerabundi. A-
vatione. Illud. Ad. Favoris. Vestri. Aras. Defe-
ni. Vestra. Incolumitate. Nuncupare.

SPLENDIDISSIMORUM NO-

Cultor & cli-
Jacob

S:Æ R:Æ M:TIS
MAGNÆ FIDEI VIRO
Generosissimo DOMINO

**D^N. LAUR. JOH.
EHRENMALM**

Supremi, per Magnum Ducatum Finlan-
diæ, Regii Regniq̄ue Dicasterii Consi-
liario Consultissimo,
MÆCENATI BENIGNISSIMO.

*Macenates, Adeo, Omnibus, Eluceat, Ut, Nomi-
Summa, Tamen, Vestra, In, Musarum, Alu-
periri, Licuit, Fretus, Exiguas, Hasce, Lucu-
Dicare, Sustinui, Tanta, Itaque, Vultus, Beni-
nimi, Piguus, Adspicere, Quanta, Ego, Vene-
ro, De, Cetero, Calidissima, Vota, Ego, Perens
Non, Intermittam, Ad, Cineres, Futurus.*

MINUM VESTRORUM.

est devotissimus
Salmenius.

Admodum Rever. & Praeclarissimo VIRO
Dn. Mag. LAUR. SACKLINIO,
Pastori in Wirmo & adjacentis distri-
ctus Praeposito Amplissimo.

Admodum Rever. atque Praeclarissimo VIRO
Dn. Mag. BENED. KROOK,
Pastori in Hollola, & vicini contractus
Praeposito Gravissimo.

Plurim. Rever. ac Praeclarissimo VIRO
Dn. Mag. JOHAN. SALMENIO,
Ecclesiae Rimitoensis Pastori Meritissimo,
Patri Carissimo, & quavis filiali obser-
vantia Colendo.

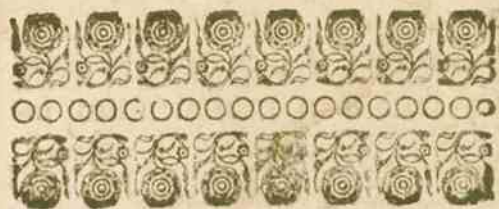
Spectatissimo VIRO
Dn JOACHIMO SCHÆFER,
Mercatori inter Aboenses Honestissimo,
Fautori plurimum Honorando.

Vobis, Patroni atque Evergeta Optimi,
Parens Carissime, & Fautor Honoratissi-
me, hoc qualecunque observantia in Vos mea
ac gratitudinis monumentum consecratum
volo.

NOMINUM VESTRORUM.

Cultor & filius observantissimus

J. S.

AVSPICE CHRISTO.

Quemadmodum ipsa
necessitas jubet rebus
communem civitatis
utilitatem continentibus rite
consultere ; ita pariter e re
est ut & qui ad gubernacula
reipublicæ sedent, & cœ-
tus hominum communis secu-
ritatis promovendæ atque ob-
tinendæ causa sociatus, arctis-
simo officiorum invicem præ-
standorum vinculo conjuncti,
pro virili partes quisque o-
beant

beant suas. Cives quidem quod
 sui est officii tum demum fa-
 cere censendi sunt, si custodi-
 bus gubernatoribusque reipu-
 blicæ pareant & dicto audi-
 entes sint: summam adversus
 eos reverentiam adhibeant: san-
 ctam atque inviolatam illis præ-
 stent fidem: salutem suam do-
 mesticaque commoda incolumi-
 tate civitatis posteriora du-
 cant: amicitiam, pacem ac
 concordiam cum cæteris civi-
 bus colere & servare studeant.
 Officiorum autem, quæ ad im-
 perantes spectant, summa in
 eo vertitur, ut quæcunque ad
 principem unitæ societatis civilis
 finem tuendum pertinere no-
 verint, facere summa nitantur
 ope

ope. Verum enimvero, cum in republica rite administranda, plura & majora clavum imperii tenentem circumueniant negotia, quam ut istis obeundis solus sufficere queat; quippe cujus ad arbitrium iudiciumque summa rerum omnium redeat: ipsa civitatis rei que publicæ salus exigit, ut virorum, summa ingenii sagacitate, virtute ac prudentia ornatorum globo atque corona cinctus sit & stipatus; quorum saluberrimis subleventur ac fulciatur consiliis. Tantum igitur cum absit, ut gubernacula reipublicæ rite tractaturus, ipse unus omnia suis cervicibus sustinere possit munera, ut potius aliorum opera

& ministerio uti necesse habeat; sibi rebusque suis ac civium optime prospectum ibit, si magistratus interiores & ministros muneribus pares constituat, qui vicem expleant suam. Horum quidem divisio in tot species distribui potest, quot existunt objecta, in quibus opera eorum & labor versatur. Aliis enim diligentissima totius reipublicæ administratio curæ cordique erit, quibus etiam ad intima regis consilia peruenire licebit, eamque ob causam *consiliarii intimi* dicuntur; alii iudicia exercebunt: alii ærarii, aliis rerum bellicarum custodia est commissa; alii denique negotiorum civitatis nomine agendorum

dorum gratia ad exterarum nationum imperantes mittuntur, generali *legatorum* nomine insigniti. Sed ne his enumerandis diutius inhæream; quippe cum animo jam non sedeat propositum ea omnia persequendi: misso ulteriori verborum anfractu, ad institutum me accingo; de illis, quos postremo loco nominavi, *legatis* nimirum ut & eorum *sanctitate*, rudi licet minerva, quædam expositurus. Favorem B. L. Tuum non est, quod multis implorem; utpote qui non sim nescius, ut quisque maxime cordatus ac fragilitatis humanæ memor sit; ita eum præ cæteris rerum alienarum æquum se præbere cense-

rem. Vale igitur C. L. atque
 innocuos juveniles conatus
 æqui bonique consule.

§. II.

MOrem inter disputantes
 receptum, & diuturna
 consuetudine ceu lege quadam
 sancitum, servaturi, vocum
 quidem, quas dissertatiuncula
 nostræ inscripsimus, diligentio-
 rem adhiberemus enodatio-
 nem: sed cum eorum *ὀνομαστικὰ*
 Lectorem fugere nequeat; quip-
 pe quæ apud lexicographos pas-
 sim obveniat; nec est quod
 hoc in negotio simus longiores.
 Breviter igitur strictimque mo-
 nuisse sufficiat, *legatorum* no-
 mine, in latiori significatione
 accepta voce, nobis, venire
 quos.

7
quosuis ministros, ab eo, cui
summa in civitate potestas
competit, lectos ac publico
nomine ad alium, qui etiam
majestate gaudet, belli aut pa-
cis, commerciorum aut amicitia
vel ineundæ, vel firmandæ
causâ missos. Sanctitatis au-
tem vocabulum hoc loco idem
est, atque inviolabilitas. San-
ctum enim id dicitur, quod re-
ligiosum, sacrum & inviola-
bile haberi necesse est. Cæte-
ras harum vocum acceptiones
scire qui desiderat, lexica a-
deat.

§. III.

Cum civitas, res suæ inco-
lumes ac tutæ ut mancant,
amicitiam auxiliumque alteri-
us

us civitatis petere haud raro
 necessum habeat; id vero per
 litterarum commercia adeo
 commode effici nequeat; nec
 imperantibus ipsis integrum sit
 ad exteras nationes rerum
 maximi ponderis expedienda-
 rum gratia proficisci; nec in-
 tegrae gentes cum aliis imme-
 diate agere possint; atque adeo
 fieri & oporteat, & opus sit,
 ut personæ ejusmodi publica
 auctoritate ablegantur, quæ
 susceptam negotiorum procura-
 tionem fideliter obeant: ad il-
 lam statim devolvimur quæstio-
 nem: *In quem legatos mittendi
 jus cadat?* Ad hanc quidem re-
 spondemus, asseverando illos
 tantum, qui summam in civi-
 tate

rate obtinent potestatem, legatos mittere posse. Nam quia legationis munere fungentes negotia tractant foederum, quæ vel armorum, vel commerciorum, vel pacis atque amicitiae causa percutiuntur; id vero jus pars quædam majestatis existit; partes autem summi imperii omnes tam arcto inter se continentur nexu, ut salva forma civitatis regulari, sejungi nequeant, sed omnes ac singulæ, ut verbis utar celeb. Putendorfii (a), penes unum *radicaliter & independententer* esse debe-

(a) Off. H. & C. lib. II. c. 7. §. 9. conf; J. N. & G. lib. VII, cap: 4. §. II.

debeant: sequitur etiam quod legati ab iis solum mittendi sint, quibus summa illa potestas adeoque omnia jura majestatica competunt. Hinc igitur colligere licet, jus legationis non pertinere ad eos, qui vel praelio devicti, regnoque simul & omnibus summi imperii partibus spoliati, plane atque omnino in alterius veneré potestatem, vel ultronea regni derelictione facta, juribus majestaticis abscesserunt, vel denique potestate justas ob causas expulsi nullis non imperii partibus salutem dicere sunt coacti. Multo minus existimandum, *rebeldes, piratas, & latrones civitatem* non constituentes,
jus

jus illud habere (b); licet non
 inficiandum sit, quandoque
 usu venire, ut principes ex
 indulgentia quadam hoc illis
 permittant, quo ejusmodi
 sceleratorum hominum globo
 potestatem se purgandi atque
 ad frugem redeundi faciant.
 Nec denique populus, qui
 regis sui imperio subjacet,
 hoc legationis jure gaudet;
 quippe qui, ut loquitur celeb.
 Buddeus (c), summum im-
 perium contulerit non *cummi-*
lative, sed *privative*, hoc est,
 nihil potestatis in imperantem
 sibi reservavit, sed illi se o-
 mnia

(b) videſis Hug. Groſ. de
 J. B. & P. lib. II. c. 18.
 §. 2. n. 3.

minino subjecerit. Proinde qui
 a civibus ad principem able-
 gantur, non legatorum, sed
deputatorum subibunt nomen:
 quemadmodum nec eos, qui
 a principe ad cives mittuntur,
 legatos, sed *commissarios* di-
 cere moris est. Non ta-
 men diffitemur accidere non-
 nunquam, ut jus mitten-
 di legatos etiam penes popu-
 lum esse censeatur. Id quod
 tum demum obtinebit, si,
 durante interregni tempore,
 vel in regno electivo certus
 aliquis nondum sit constitutus,
 cujus nutu atque arbitrio
 omnia ad civitatis utilitatem
 ge-

(c) *Phil. Pract. par. II. c.*
4. sect. 13. §. 12.

gerantur; vel etiam in re-
 gno hæreditario de successore
 inter populum non conve-
 niat; quia successio, fami-
 lia regnatrice extincta, in
 dubitationem & controversiam
 cecidit. Ejusmodi namque
 casu existente, populum in
 majestatis possessione positum
 esse, asseverare eo minus du-
 bitamus, quo certius constat,
 magnum ex denegata hujus
 assertiois veritate emergere
 incommodum: scilicet incide-
 remus in illam opinionem,
 quo perperam statuitur *απαρχίας*
 eo temporis curriculo locum
 habere. Licet enim in tali
 reipublicæ statu, *subiectum ma-*
jestatis proprium non adsit (a);
 nihil

nihilo secius tamen, quamdiu civitas pacto primævo, quo singuli cum singulis ad constituendum unum & perpetuum coetum conspirasse intelliguntur (e) conjuncta manet, superest subjectum summa potestatis commune, donec restituatur proprium, quod est persona, cui summa imperii traditur. Nonnulla quidem adhuc essent digna, quæ hoc loco observarentur, ut imprimis controversia illa eruditos inter agitata: *An status imperii rom: germanici jus mittent.*

(d) Grot. J. B. & P. lib. I. c. 3. §. 7 duplex facit majestatis subjectum: (e) Puf: J. N. & G. l. VII. c. 7. §. 7.

*sendi legatos habeant? nec non
 quæstio de impari fœdere jun-
 ctis, an illi legatos mittere que-
 ant? Sed cum propositum no-
 bis brevitatis studium id non
 permittat; harum aliarumque
 ejusdem generis quæstionum
 decisionem desiderantes ad ju-
 ris pnblici & naturalis docto-
 res delegamus.*

SIV.

Cæterum ut negotia apud
 ceteros expedienda fauste
 prospereque procedant, re-
 quiratur omnino, ut prin-
 ceps civitatis, ad quem jus le-
 gationis regulariter pertinere
 supra indicavimus, ministros
 publicos ablegaturus, circum-
 spectissimum ac prudentissimum
 se

se præbeat circa electionem
& missionem eorum, quibus
legationis munus committetur
administrandum. Explicatas
namque habeat necesse est,
non solum legationis feliciter
atque ad communem civita-
tis fructum obeundæ rationes;
sed perpenſum etiam atque
exploratum ipſi ſit oportet,
quibus propenſionibus & mo-
ribus quaque indole gaude-
at, adeoque iis ne dotibus
& virtutibus, quæ ad veram
& optabilem præſentis lega-
tionis procurationem requi-
runtur, inſtructus ſit futurus
legatus, an non, quidque va-
leant humeri ejus, quid vero
ferre recuſent. Atque cum
hæc

hæc omnia eo magis in con-
 siderationem cadere debeant,
 quo evidentius est, successum
 negotii tractandi tantum non
 omnem unius legati virtute ac
 dexteritate contineri; non ali-
 enum videtur, præcipua boni
 legati requisita breviter attin-
 gere. Primum quidem lega-
 tus iudicio practico, plurimo
 rerum civilium usu atque ex-
 perientia subactò, prudentia
 que singulari floreare necesse
 est, quo negotia sua fidei
 commissa caute ac prudenter
 procuraturus, præterita recor-
 dari, de præsentibus recte ju-
 dicare, ex præteritis & præ-
 sentibus futura sagaciter colli-
 gere, adeoque consilia patriæ

profutura capere possit. Linguas etiam eas, quarum precipuus & frequentissimus est usus, calleat, ut, si rerum suarum conditio postulet, absque aliorum ministerio negotiorum arcana aperire & cum aliis communicare queat. Neque exterarum civitatum, imprimis vicinarum, vires, proventus reditusque, interesse, leges, jura atque immunitates ipsum lateant. Imprimis imperantium ingenium, passionem dominantem propensionesque alias, sororio quasi vinculo cum illa junctas, non ignoret. Formam quoque regiminis, rationem status atque arcana imperiorum penitus explora-

plorata habeat. Ministrorum denique, qui summis honoribus funguntur, & aliorum juxta, quibus gratia principum valere contigit, mores atque ingenia probe sibi cognita reddat ac perspecta. Præterea, quæ præcipuum legati munus sit perluadere ac dissuadere, summaque adeo dicendi facultas ipsi necessaria utique existat, requiritur etiam, ut prompta atque omnibus occasionibus accommodata eloquētia sit ornatus. Quin & hinc non recondita quadam ratione colligitur; quod ingenio, summa voce in strictiori sensu, præstare quoque debeat. Impri-
mis autem in eo requiritur il-

la ingenii alacritas ac celeritas, quae Gallis *la presence d'esprit* dicitur. Hac enim si praeditus est, efficitur, ut vel in turbido rerum suarum statu constitutus, deficiente diu deliberandi occasione, vigore animi acerrimo ac minime perturbato, consilia pronita atque expedita excogitare, atque sic rationem mali evitandi, ut & inter negotiorum scopulos pervadendi vias celeriter invenire queat; tantum abest ut ad jocosa etiam dicta reconditosque sermonis aculeos, qui in legatos haud raro jactari solent, promte atque ingeniose respondere nesciat. Memoria etiam licet

non

non excellenti, quippe quam
 perraro cum summo iudicio
 conjunctam esse doceat ipsa
 experientia, mediocri tamen
 instructus erit; cum in prom-
 tu sit, experientiam, quæ
 prudentiam cum diuturna cre-
 braque exercitatione parit,
 omni memoria destitui non
 posse. Summa quoque polleat
 humanitate sermonisque co-
 mitate & affabilitate, quo
 omnes sibi devincere suosque
 reddere queat. Ad volunta-
 tis autem propensiones pravas,
 ut & affectus, qui ex illis
 ceu fonte quodam promanant,
 quod attinet, cum adversa
 fronte contra prudentiam sta-
 tus nitantur, necesse est ut
 illas

illas quidem ante corrigat,
 hos autem concinne temperare
 ac freno rationis subicere
 valeat. Id eo magis necessarium,
 quo exploratius est,
 veram prudentiam citra diligentissimam
 voluntatis correctionem obtineri non posse;
 ea vero emendata, prudentiam
 aliasque virtutes, ad vitam
 degendam & munia rite
 obeunda necessarias, acquiri.
 Verum enim vero, cum propensiones
 pro temperamento-
 rum diversitate variare soleant,
 dispiciendum quoque est, quo
 imprimis temperamento gaudere
 debeat legatus. Quod
 ad voluptuosos attinet, licet
 quidem hi sua humanitate
 vultu

vultuque ac sermone benigno
 animos omnium facile sibi
 concilient, aliaque nonnulla
 virtutis simulacra præ se fe-
 rant; tamen cum in volu-
 ptates magno ferantur impetu,
 libidini & gulæ inserviant,
 opes ac facultates sine iudicio
 atque inconsulte effundant,
 negligentia atque inconstantia
 dediti, labores & vigilias pro
 salute atque incolumitate pa-
 triæ perferre detrectent, ar-
 cana fidei suæ concredita pru-
 denti silentio premere ac re-
 ticere nesciant, sed stultitia
 loquaci secreta effutiant: an-
 cipitem forsitan ac dubiam
 præclari quid præstandi spem
 ostendunt. Tenuem quoque
 rei

rei bene gerendæ spem exhibent, quos avaritiæ stimuli agitant. Ut namque abia incommoda temperamentū hoc comitantia, quæ obstant, quominus negotia ex sententia succedant, tacitus præteream, periculum etiam est, ne, cum nimia atque inexplebilitate cupiditate ardeant, pecuniis corrupti ad perfidiæ & proditionis crimen perdantur. Quod vero attinet ad eos, quorum animis ambitio insidet, prærogativam illi quidem præ cæteris habent. Hos enim ad res arduas & præclaras, pro patria, rege, propriaque gloria suscipiendas ac summa industria obeunt

obeundas, quæ ambitio armat.
 Ad silentium quoque obstinati,
 tacita pectoris sui secreta pru-
 denter premunt. Forti etiam
 sunt animo magnaque con-
 stantia, quo efficitur, ut nec
 minarum formidine frangan-
 tur & de gradu deiciantur,
 nec blandimentis temere cor-
 rumpantur. Hæc & alia licet
 possideat ambitiosus, suis ta-
 men non destituitur incommo-
 dis. Horum autem minimum
 non est, quod, cum pro-
 pter eminentiam, quam ipse
 sibi opinionis temeritate fingit,
 onus observantiz minime
 ferendum aliis imponere gesti-
 at, homines sibi offensos red-
 dat rebusque suis abalienet.

Acce-

Accedit etiam, quod vehementius commoveatur atque irae adeo exacuatur, ut in illa animi perturbatione sibi temperare nullus possit, quin arcana, quorum alias est tenacissimus, si non semper ore, vultu tamen haud raro prodatur. His autem obviam ibit, si immoderatam ambitionem inhibeat, irascendi proclivitatem intra gyrum rationis contineat, ac humanitatem, comitatem & facilitatem cum sua severitate & gravitate apte conjungat. Porro, cum corporis majestas non parum efficax sit ad excitandam venerationem in animis hominum, tacitæque commenda-

tio-

tionis vicem sustineat; formæ
 quoque dignitate præstabit.
 Decorum etiam gestus aliæque
 ejusmodi qualitates externæ,
 quæ sub sensum cadunt &
 gallice *la mine, l'air, le*
port audiunt, eum honesta-
 bunt. Ad fortunæ munera
 quod attinet, prudentia po-
 stulat, ut ejusmodi publicus
 minister ablegetur, qui nata-
 lum claritate ac splendore
 præcellit. Dubium enim nul-
 lum est, quin summo loco
 natus, si modo cætera se re-
 cte habeant, ab imperante,
 ad quem mittitur, benignio-
 ri excipiatur animo, adeo-
 que, quod hinc sua sponte
 fluit, negotia feliciori successu
 admittit.

administrare, permulta etiam
 facilius efficere atque impe-
 trare possit, quam obscuris
 initiis ortus. Adhæc amplissi-
 mis quoque fortunis atque o-
 pibus præditus sit oportet,
 quo, necessitate ita jubente,
 principis, patriæ propriique
 honoris gratia impensas sum-
 tusque ex sua re familiari fa-
 cere queat. Neque non gra-
 tia atque insigni affectu apud
 principem suum, benevolen-
 tia & auctoritate apud opti-
 mates valeat; quum id multo-
 rum conferat ad comparan-
 dum ipsi favorem atque au-
 ctoritatem apud exteros. Tas-
 lis tandem eligendus est lega-
 tus, qui nullo unquam mo-
 do

do illi populo, ad quem mit-
tendus est, ejusque ministris
exortum se fecit atque invi-
sum. Quod si quando eve-
niat, ut metuendum sit,
ne certamen & controversia
de præcedentia oriatur, illud
collisionis vitandæ medium
observari solet, ut legatis in
tali casu non idem, sed dis-
paris valoris velut character a
principibus suis tribuatur (f),
adeoque non primi, sed sec-
cundi ordinis legati mittantur,
quo sine civitatis suæ probro
aliis postferri queant. Manda-
tis denique instruantur tum
manifestis, quæ illi exhiben-
da

(f) Puf. J. N. & G. lib.
II. c. 4. §. 21.

da sunt, quicum est agendum, tum præcipue arcanis, quæ præscribunt quousque legatis progrediendum sit, ne terminos sibi præstitutos transcentes proprio aultu quidquam promissum eant, quod sine jactura ac detrimento civitatis præstari non possit.

§. V.

Summatim igitur breviterque expositis, quæ circa legatorum electionem ac missionem veniunt observanda, de illorum quoque admissione dispiciendum nunc est. Quod admitti, nec sine gravissimo caussarum pondere rejici debeant, sic evictum ibimus: Quia leges naturæ pro
fine

sine habent totius humani
 generis, atque adeo omni-
 um gentium felicitatem &
 tranquillitatem; hæc vero ob-
 tineri nullo modo potest, ni-
 si bella finiantur, pax, con-
 cordia ac societas inter geno-
 res conservetur ac stabiliatur;
 bella autem componi neque-
 unt, nec pax reconciliari,
 nec amicitia & concordia fir-
 mari, nisi nunciis publicis
 hunc in finem ablegatis ad-
 missio concedatur; quippe
 quorum opera ejusmodi nego-
 tia commodissime peragantur:
 sequitur etiam, quod leges
 naturæ exigant ut admittantur,
 nec sine præganti causa re-
 jiciantur. Cum enim lex na-
 tura:

turalis velit finem; impērat
 etiam medium; quod ad fi-
 nem obtinendum facit. Non
 tamen hoc tam late accipien-
 dam, ac si statueremus om-
 nes legatos sine discrimine ad-
 mittendos. Nam si exempli
 gratia certis ex argumentis si-
 gnisque perspicuum sit, lega-
 to adveniēti propositum esse,
 non ut ea persequatur, quæ
 simulationis specie ostentat, sed
 ut discordias, turbas ac sedi-
 tiones constatum eat, atque
 arcanorum speculatorem por-
 tius, quam legatum agat; et
 tum quis non videt principem,
 ad quem ejusmodi legatus ven-
 nit, nulla ejus admittendi ob-
 ligatione obstrictum teneri;

sed justas omnino rejectionis causas habere? Idem sentiendum de legatis eorum, qui bellum meditantes ad eum tantum finem legatos mittunt, ut simulatae amicitiae involuero molimina occultent sua. Eiusmodi namque versutia non tantum a principis persona abiect, sed injusta quoque censenda. Iustam admissionis repulsam ferent etiam illi legati, qui sunt e numero civium originariorum principis illius, ad quem mittuntur. Luculentum huius rei exemplum habemus in Wilhelmo Fürstenbergio, quē, prout celeb. Ioh. Wolfg. lägerus (g) observat, Cæsar

C

2:0

(g) *Obs*, III. c. 18. lib. 2. in

a:º 1674, seu sibi subiectum pro legato gallico admittere noluit; sed, cum consilia sibi inimica agitarer, a suis per Marchionem de Grana capiendum & in custodiam conjiciendum curavit. Sed his aliisque justæ rejectionis rationibus nullis, strictim videbimus, quid circa legatos recipiendos jubeat prudentia. Primum quidem hæc postulat, ut, si nulla adsit gravior causa cur rejici debeant, facile & sine longiori aliqua detentione, si modo commode id fieri potest, admittantur. Quod si quando civitatis nostræ rationibus

con-

*Hug Grot. conf. tract. cui titulus:
Detentio principis Furstenbergii.*

conducat, aliquod temporis
 spatium & moræ non nihil pri-
 us interponere, quam illis ad
 colloquium venire liceat, res
 ipsa exigit, ut cunctationi spe-
 ciosus aliquis titulus præten-
 datur. Deinde pro muneris
 dignitate benigne humaniter-
 que excipiantur, & magnifice
 splendideque tractentur. Su-
 is quoque privilegiis & juribus,
 quibus fulciuntur atque ab om-
 ni læsione eximuntur, trui
 eis liceat. Ut verbis compen-
 dium fiat, nihil prætermittatur,
 quod ad benevolentiam illis
 declarandam pertineat. Quod
 eo minus negligendum, quo
 certius constat, viros auctori-
 tatis robore præstantes, ejusmo-

di officiorum generibus nobis devinctos, efficere posse, ut etiam illi, a quibus profecti sunt, nobis conciliantur amiciores. Quare si civitati, ob gravissimas rationes, certum sit non committere, ut legati petitorum votorumque compotes fiant suorum, exquisito utendum est consilio atque artificio, quo repullæ tristitia mitigari & eorum benevolentia conservari possit. Sine ulla denique mora, quando cunque his visum fuerit, cum bona gratia dimittantur necesse est.

§. VI.

Atque ut officia, quæ legatis tenenda sunt, paucis jam per-

persequamur, ordinis ratio exigit. Omnino qui ad legationes obeundas constituti sunt, in eam incumbant curam, ut muneris sibi demandati memores, rei vero privatæ obliti, quæcunque agunt, ad solidam principis civitatisque salutem & utilitatem referant. Sed ut prudentissimus quisque actionem suscepturus, non certum modo finem sibi proponit, sed de mediis etiam ad eum consequendum accommodatis cogitat, quin & impedimenta, quæ prohibent, quominus finis præstituti compos reddatur, removeere studet; ita idem legato faciendum. Ante quidem quam domesti-

cam

eam relinquit sedem, ab illo, qui prior legationis munere functus est in ea civitate, ad quam iter parat, rationem faciemque negotiorum sibi exploratam reddat. Hac mente tabulas quoque ejus atque aetate evoluens, accuratiori mentis aciei subjiciat ea, quae maximi ponderis esse, aut difficultatis & scrupuli quid ipsi injicere videantur. Neque non ejusdem populi nuncium, qui moratur apud eam civitatem, ex qua ipse mittitur, sibi addictum habere studebit. Tales etiam sibi deligat ministros itinerisque sui comites, qui morum cultura vitaeque integritate praestent. Inprimis

mis vero cum sibi adjungat
legationis secretarium, quem
habet fidelissimum atque arca-
norum tenacissimum. Bono
igitur auspicio e patria ad a-
lienam rempublicam profectus,
eo statim ipsi enitendum est
atque elaborandum, ut gra-
tiam principis sibi conciliare
ejusque ministrorum volunta-
tes complecti queat. Id quod
ut ex sententia succedat, sum-
mam navabit operam, ut
non modo principis, sed eo-
rum etiam ministrorum, qui
gratia & fide apud principem
maxime florent, animi pro-
pensiones, studia & mores
scrutari atque expiscari possit.
Quo facto, proclive ipsi erit
viam

viam invenire planam ac facilem ad parandum sibi aditum & captandam favoris ac benevolentiae auram, cujus flatu ad exitum pervehatur optatum. Ad colloquia vero admissus singula verba, quo valeant, ponderabit, quin & ad oculorum obtutum, vocis contentionem & submissionem, superciliorum remissionem, ac contractionem, ceteraque id genus attendat, utpote quae animi sensa haud raro prodere soleant. Praecipitantiam ceu prudentiae venenum & consiliis quam maxime inimicam fugiat, quo fiet, ut metuendum ipsi non sit, ne sera atque inutilis poenitentiae

nitentia, individua præcipitis
consilii comes, animum subeat
suum. Rerum suarum con-
ditione ita ferente, ut simu-
landi & dissimulandi artifici-
um sit adhibendum, caute
etiam ac circumspecte illud
in rem suam convertere non
ignoret. Quod si præterea in
eo temporis articulo immitia
cum deprehenderit fata, ut
facilem atque expeditam nego-
tiorum conficiendi viam sibi
polliceri nequeat; non tamen
animum despondeat, nec pe-
titorum pertinacem se osten-
dat; sed potius moras inter-
ponat, quibus forsitan tem-
poris iniquitas infirmetur ac
mitigetur, dataque occasione
vel

vel sub quadam communis utilitatis specie propositum urgeat suum, quo facilius optatam negotiorum metam consequi queat. Præscriptos sibi mandati limites excedere religioni sibi ducat. Quum vero opus sit alexæ plenum, sua sponte ac privato ausu tentare fortunam earum rerum, quæ majoris sunt momenti, quam ut sine singulari civitatis mandato explicari atque expediri possint, optime sibi & suis rebus consultum ibit, si in tali casu per litterarum commercia voluntatem principis sibi reddat exploratam. Atque ut rem in pauca conferamus: *Legatus*
sibi

sit *cautus* & *circumspectus*,
inania a solidis, vera a fabulo-
sis discernere callidus; secreto-
rum tenacissimus; pro utilitate
sue civitatis adversus quaslibet
corruptiones obstinatus (h), sum-
maque fide & industria nego-
tia suæ procuratori commissa
conficere nitatur. Peractis
tandem fideliter negotiis, in
id incumbet, ut innocens at-
que immunis ab omni culpa,
cur dimissionis repulsam ferre
possit, domum reditionis ce-
leritatem urgeat. Redux de-
nique ad suos factus, non
perplexam, sed certam ac mi-
nime perturbatam rerum ge-
starum

(h) *Puf. de Off. H. & C.*
l. II, c. 18. §. 13.

starum notitiam exhibeat, munerisque sui rationem principi reddat.

§. VII.

Verum enimvero quia legati unius generis non sunt, animus quoque nobis nunc est de ea, quæ inter illos intercedit, differentia paucis agere. Distinguuntur legati a se invicem ratione tum negotiorum, tum etiam dignitatis. Respectu negotiorum, cum ea vel pacem vel bellum spectent, in *togatos* & *sagatos* dividi possunt. Utrique autem functiones sustinent vel negotiosas sive pragmaticas, quæ commodi & securitatis publicæ causâ suscipi-
un-

untur, vel officiosas, quibus munera honoris ergo obeunda intelliguntur. Alii enim missu principis sui ad externos veniunt, ut aut bella indicant, aut pacem & societatem pangant, aut connubia atque affinitates concilient, aut foedera iterum & confirmatum eant &c. Alii vero amandantur ad gratulandum de tropais, de recens natis tori regnique pignoribus &c. vel etiam ad afferendum consolationes in casibus adversis & lugubribus. Ratione autem dignitatis eos in *primi & secundi ordinis legatos* describere moris hodie est. Illi mittuntur cum charactere representativo, & in propri-

prio ac strictissimo significato dicuntur *Legati*, nec non *Oratores*, Gallis *Ambassadeurs*. Atque cum hi principem suum ratione honoris & præcedentiæ repræsentent, efficitur etiam, ut eximio titulorum splendore ornati magnificentia ac cultu exquisitissimo excipiantur, splendidiſſimeque habeantur. Dispeſci ſolent in *ordinarios*, qui ad conſervandam externam civitatis ſuæ gloriam & tuendam amicitia perpetuitatem ablegantur, quibus etiam in aliena republica uſque adeo morari licet, donec peculiari mandato in patriam revocentur; & *extra ordinarios*, qui ad certos actus civitatis nomine

ne conficiendos mittuntur, addito etiam mandato, ut negotiis rite defuncti absque ulla cunctatione domum redeant. Secundi ordinis legati sunt, qui suscepta quidem negotia principis sui nomine peragunt; caractere tamen representativo instructi non sunt, adeoque nec principem suum respectu honoris ac præcedentiæ referunt, nec tanto apparatu & magnificentia, atque primi ordinis legati, excipiuntur ac tractantur, solentque *Ablegati* & Gallice *Envoyés nuncupari*. Distribuuntur etiam hi in *extra ordinarios*, quibus certum quoddam & peculiare negotium de-

demandatur procurandum; & ordinarios, quibus, concessa ipsis potestate diutius in aliena civitate morandi, promiscua rerum ad suam rempublicam pertinentium cura committitur. Ab his tamen postremum nominatis differunt *Residentes* sive legati perpetui, quippe qui minus illustri loco orti & sine singulari dignitate missi, in uno loco longiores necunt moras, ut ceu officiales mandata & negotia civitatis promiscue exsequantur (i). Accedit etiam illud, quod horum admissio stricto jure non nitatur, sed ex indul-

(i) Vid. *Walch. lexic. phil. ad voc. Resident.*

gentia principis istius, ad quem mittuntur, dependeat; cum tamen alii sine justa causa, salvo non tantum humanitatis, sed gentium etiam jure, rejici nequeant (k). Dantur præterea alii negotiorum gestores, utpote legationis secretarii, agentes, consules, quorum differentiam exhibet celeb. Walchius (l). Sed his omnibus, sive primi,

D

sive

(k) conf. Willenb. sicilim. jur. gent. prud. lib. II. c. 18. qm. 13. Et grot. de J. B. ac P. l. II. c. 18. §. 3. item Puf. J. N. Et G. l. II. c. 3. §. 23. (l) in lex. phil. capp. secretarii. agentes, consules.

sive secundi ordinis legati sine,
 jus idem est, quod nimirum
 sancti sint atque inviolabiles.

Non quidem invitus agnosco,
 animum mihi fuisse, hæc, quæ
 in præsentem raptim in chartam
 conjeci, politius limare, nec
 non promissæ fidem servaturus
 de sanctitate legatorum paucis
 exponere; sed cum temporis
 angustia aliæque rationes im-
 pediant, quominus id facere
 mihi nunc liceat; Benevolum
 Lectorem relegatum volo ad
*Godof: Stievens Europeisches
 Hoff-Ceremoniel, nec non
 Wicquefortii l' Ambassadeur
 & ses fonctions, ut & ad li-
 brum Francisci von Calleres,*
 cui

cui titulus: *De la maniere de
negocier avec les souverains,*
qui ab eruditis communiter
probantur. Reliqua vero,
quæ de sanctitate legatorum
dicenda sunt, alia occasione,
si summo Numini ita visum
fuerit, persequi constitui. Hæc
interea temporis, L. B. in
meliorem partem interpretari
ne dedigneris.

THE HISTORY OF THE
REIGN OF CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET
OF THE SOCIETY OF CHRISTIAN
LEARNERS
IN THE UNIVERSITY OF OXFORD
IN TWO VOLUMES
THE SECOND
LONDON, PRINTED BY
JOHN STURMANT, AT THE
SIGN OF THE SHIELD AND ANCHOR,
IN ST. MARTIN'S LANE,
1704.

